

*Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

**Νεοελληνική Γλώσσα
Β΄ Λυκείου
Τίτλος:
«Ερευνητική Εργασία: Ναζισμός και νεοναζιστικά κινήματα
στη σύγχρονη Ευρώπη»**

ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΜΗΤΕΛΟΥΔΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας δευτεροβάθμιας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ερευνητική εργασία: Ναζισμός και νεοναζιστικά κινήματα στη σύγχρονη Ευρώπη.

Δημιουργός

Πανταζής Μητελούδης

Διδακτικό αντικείμενο

Ερευνητική Εργασία

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Λύκειο

Χρονολογία

Νοέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

Δεν εντάσσεται σε κάποια συγκεκριμένη ενότητα των σχολικών βιβλίων.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Νεοελληνική Γλώσσα, Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία

Χρονική διάρκεια

20 διδακτικές ώρες (ένα τετράμηνο)

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: Αίθουσα διδασκαλίας με υπολογιστή και βιντεοπροβολέα, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: Wiki, Περιβάλλοντα ασύγχρονης επικοινωνίας (π.χ. Facebook).

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Πρόκειται για υλοποίηση project διάρκειας ενός τετραμήνου. Απαραίτητη είναι η εξοικείωση/επιμόρφωση του εκπαιδευτικού στην εφαρμογή τέτοιων σχεδίων

εργασίας. Είναι επίσης απαραίτητη η εξοικείωση του εκπαιδευτικού αλλά και των μαθητών με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας.

Είναι απαραίτητη η δυνατότητα ηλεκτρονικής επικοινωνίας καθηγητή–μαθητών εκτός σχολείου μέσω κάποιου ψηφιακού περιβάλλοντος, όπως το Facebook.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας. Η συγγραφή του σεναρίου ξεκινά από το σημείο που ορίστηκε το θέμα και προσδιορίστηκαν τα υποθέματα από τους συμμετέχοντες μαθητές και τον διδάσκοντα.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Πρόκειται για Ερευνητική Εργασία (Project) στη Β΄ Λυκείου διάρκειας ενός τετραμήνου. Το θέμα προτάθηκε από τους μαθητές και θεώρησα ότι είναι μια καλή ιδέα και ευκαιρία να διερευνήσουν το φαινόμενο της εξάπλωσης των νεοναζιστικών κινημάτων στην Ευρώπη –και όχι μόνο- στη σημερινή ιστορική συγκυρία. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η συγκυρία αυτή και στη χώρα μας και το γεγονός της εισόδου του κόμματος της Χρυσής Αυγής στη Βουλή, ίσως αποτέλεσαν βασικά κίνητρα των μαθητών, για να προτείνουν το θέμα αυτό. Ήταν φυσικό να υπάρξει ένας αρκετά έντονος προβληματισμός για τον χειρισμό του θέματος, τη στιγμή μάλιστα που οι μαθητές πρότειναν τη διερεύνηση του φαινομένου της Χρυσής Αυγής ως ένα υποθέματα. Τελικά, αποφάσισα να δεχτώ την επιθυμία των μαθητών.

Η ερευνητική εργασία ξεκινά από την ιστορική μελέτη του φαινομένου, τις φιλοσοφικές και ιδεολογικές βάσεις του φασισμού και του εθνικοσοσιαλισμού, την εμφάνιση και την άνοδο του ναζισμού στη Γερμανία του μεσοπολέμου ως τον Β΄

Παγκόσμιο Πόλεμο, τις κτηνωδίες του χιτλερικού στρατού, το Ολοκαύτωμα και την

πτώση των Ναζί. Αναζητώνται τα αίτια και περιγράφονται οι συνέπειες της επικράτησης του ναζισμού. Πηγαίνοντας στη σύγχρονη εποχή, από τα μέσα της δεκαετίας του '70 μέχρι σήμερα, εξετάζεται η εμφάνιση, η δράση και η έξαρση των νεοναζιστικών κινημάτων στην Ευρώπη. Μελετώνται δημοσιογραφικά άρθρα, κοινωνιολογικές και άλλες μελέτες, ντοκιμαντέρ κ.ά. κυρίως για τα αίτια και τις μορφές της αναβίωσης του ναζισμού στην Ευρώπη.

Ιδιαίτερη ενότητα αποτελεί η διερεύνηση της μουσικής έκφρασης των ναζιστικών αλλά και των αντιναζιστικών κινημάτων στη σύγχρονη Rock και Heavy Metal σκηνή στην Ευρώπη και ίσως στις Η.Π.Α. Η έκφραση των κινημάτων αυτών μέσα από τη μουσική των νέων συνδέεται και με τη γενικότερη καλλιτεχνική έκφρασή τους στη ζωγραφική, τον κινηματογράφο κ.ά.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το σενάριο αποτελεί Ερευνητική Εργασία και επομένως ακολουθείται η μέθοδος project. Αποσκοπεί στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών και στην

εξέλιξη της γνώσης τους σχετικά με τον ναζισμό και την αναβίωσή του στην Ευρώπη.

1. Αναζητούνται τα αίτια της εμφάνισης των ναζιστικών κινημάτων στην Ευρώπη.

2. Αναζητούνται οι μορφές της αναβίωσης του ναζισμού στην Ευρώπη.

3. Αναζητούνται οι μορφές της έκφρασης των ναζιστικών και αντιναζιστικών κινημάτων στη σύγχρονη μουσική, ζωγραφική, κινηματογράφο κ.ά.

4. Αναζητούνται οι μορφές της έκφρασης των ναζιστικών και αντιναζιστικών κινημάτων στην Ευρώπη.

Οι μαθητές θα αναζητούν πληροφορίες σχετικά με τον ναζισμό και την αναβίωσή του στην Ευρώπη, θα εξετάζουν δημοσιογραφικά άρθρα, ντοκιμαντέρ, μουσική, ζωγραφική, κινηματογράφο κ.ά. και θα επιχειρούν να συνδέσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους με τη γενικότερη κατάσταση της κοινωνίας στην Ευρώπη.

Οι μαθητές θα αναζητούν πληροφορίες σχετικά με τον ναζισμό και την αναβίωσή του στην Ευρώπη, θα εξετάζουν δημοσιογραφικά άρθρα, ντοκιμαντέρ, μουσική, ζωγραφική, κινηματογράφο κ.ά. και θα επιχειρούν να συνδέσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους με τη γενικότερη κατάσταση της κοινωνίας στην Ευρώπη.

Οι μαθητές θα αναζητούν πληροφορίες σχετικά με τον ναζισμό και την αναβίωσή του στην Ευρώπη, θα εξετάζουν δημοσιογραφικά άρθρα, ντοκιμαντέρ, μουσική, ζωγραφική, κινηματογράφο κ.ά. και θα επιχειρούν να συνδέσουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους με τη γενικότερη κατάσταση της κοινωνίας στην Ευρώπη.

Καθώς βασίζεται κυρίως στην ομαδοσυνεργατική προσέγγιση στη διδασκαλία, το θέμα, τα υποθέματα και οι στόχοι καθορίζονται από τους μαθητές σε συνεργασία με τον διδάσκοντα και η όλη διαδικασία βασίζεται και προάγει τη διερευνητική μάθηση. Ως εκ τούτου είναι εξαρχής πολύ σημαντικός ο καθορισμός της ερευνητικής μεθοδολογίας:

Μεθοδολογία

- Ιστορική μελέτη του φαινομένου. Αναζήτηση ιστορικών πηγών.
- Διερεύνηση δημοσιογραφικών κειμένων και ηλεκτρονικών δημοσιογραφικών πηγών.
- Μελέτη προπαγανδιστικών ταινιών και άλλου προπαγανδιστικού υλικού (π.χ. αφίσες) του γερμανικού εθνικοσοσιαλιστικού κόμματος του Χίτλερ.
- Μελέτη ντοκιμαντέρ για την ιστορία του ναζισμού και για τα νεοναζιστικά κινήματα.
- Μελέτη επιστημονικών κειμένων για την αναβίωση και την έξαρση της ναζιστικής ιδεολογίας με την παράλληλη εμφάνιση νεοναζιστικών οργανώσεων και κινημάτων στη σύγχρονη Ευρώπη.
- Μελέτη/αποκωδικοποίηση του λόγου και της μορφής κάποιων sites (ιστοσελίδων) σύγχρονων νεοναζιστικών οργανώσεων.
- Μελέτη/προσέγγιση της μουσικής α) που συνδέθηκε με τη χιτλερική προπαγάνδα της εποχής εκείνης, β) που εκφράζει τα σύγχρονα νεοναζιστικά και αντιναζιστικά κινήματα στη Rock και Heavy Metal σκηνή και την εμφάνιση και τον ρόλο αντίστοιχων σύγχρονων μουσικών κινήματων.

Υιοθετούνται στοιχεία του κινήματος των Πολυγραμματισμών, καθώς οι μαθητές ασκούνται στη λειτουργική αξιοποίηση ηλεκτρονικών μέσων πρακτικής γραμματισμού (επεξεργαστής κειμένου, Wiki) και μυσούνται σε γνωρίσματα της νέας κειμενικής πραγματικότητας. Κύριο χαρακτηριστικό του νέου επικοινωνιακού πλαισίου είναι η πολυτροπικότητα, δηλαδή η αξιοποίηση πολλών σημειωτικών

τρόπων (γλώσσα, εικόνα, ήχος, video κλπ.), μεταξύ των οποίων κατανέμεται το νόημα.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- να προσεγγίσουν πολύπλευρα το φαινόμενο του ναζισμού σε όλες τις διαστάσεις του,
- να αναζητήσουν στα αίτια του φαινομένου εκείνες τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες που ιστορικά συνέβαλαν στην άνοδο και επικράτηση του ναζισμού, αλλά και στην επικίνδυνη αναβίωση του φαινομένου στην τωρινή συγκυρία,
- να διερευνήσουν τον ρόλο και να αποκωδικοποιήσουν τους τρόπους της προπαγάνδας στη διάδοση της ναζιστικής ιδεολογίας και πρακτικής από την εποχή του Χίτλερ μέχρι τα σύγχρονα νεοναζιστικά κινήματα,
- να προσδιορίσουν τον ρόλο των ΜΜΕ μέσα από τα δημοσιογραφικά κείμενα και την ηλεκτρονική δημοσιογραφία.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Αναμένεται οι μαθητές:

- να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά του πολιτικού λόγου από αυτά του εξουσιαστικού και προπαγανδιστικού λόγου (βλ. και «Έκφραση-Έκθεση», Τεύχος Γ' σελ. 78-79, 220-225),
- να διακρίνουν τα διαφορετικά χαρακτηριστικά σε ιστορικά ή άλλα επιστημονικά κείμενα, σε δημοσιογραφικά κείμενα, σε αφίσες και άλλα πολυτροπικά κείμενα, σε ηλεκτρονικά κείμενα (προπαγανδιστικές ταινίες του εθνικοσοσιαλιστικού κόμματος, ντοκιμαντέρ κ.ά.),
- να διερευνήσουν τον ρόλο της μουσικής/τραγουδιού αλλά και της εικόνας, στατικής ή video, στην ιδεολογική έκφραση και επικοινωνιακή πρακτική των

κινημάτων αυτών, αλλά και αντίστοιχα αντι-ναζιστικών κινημάτων, κυρίως της νεολαίας,

- να ασκηθούν στον τρόπο με τον οποίο συντάσσεται μια ερευνητική εργασία καθώς και στον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι παραπομπές και παρατίθεται η βιβλιογραφία.

Γραμματισμοί

Γλωσσικός–Κλασικός γραμματισμός

Οι μαθητές καλούνται να παραδώσουν ένα τελικό κείμενο σε ηλεκτρονική μορφή (Word) που θα είναι η σύνθεση όλων των επιμέρους κειμένων που θα έχουν παραγάγει οι ομάδες αλλά και των ατομικών. Το κείμενο αυτό μπορεί φυσικά να εμπλουτιστεί από οποιαδήποτε στοιχεία επιλέξουν οι μαθητές (π.χ. υπερσυνδέσμους) ή επιπλέον υλικό με φωτογραφίες κ.ά.

Νέοι Γραμματισμοί

Εκτός από το τελικό κείμενο οι μαθητές παράγουν διάφορους τύπους κειμένων – υλικό– για την παρουσίαση της εργασίας τους, τόσο κατά τις συναντήσεις των ομάδων όσο και για την τελική παρουσίαση σε ευρύτερο κοινό.

Έτσι ασκούνται:

- στην αποκωδικοποίηση μηνυμάτων γραπτού και προφορικού λόγου από ψηφιακές/οπτικοακουστικές πηγές,
- στην αποκωδικοποίηση μηνυμάτων οπτικών –εικόνας– και ακουστικών – ήχου, μουσικής κ.ά. που προέρχονται επίσης από ψηφιακές πηγές στην παραγωγή νοήματος από την ανάλυση όλων των παραπάνω γλωσσικών και μη μηνυμάτων (πολυτροπικός γραμματισμός),
- στην παραγωγή ψηφιακών πολυτροπικών κειμένων με την αξιοποίηση ανάλογων λογισμικών,
- στην ανάπτυξη δεξιοτήτων γρήγορης και αποτελεσματικής αναζήτησης της πληροφορίας στον παγκόσμιο ιστό αλλά και κριτικής αξιολόγησής της (πληροφοριακός γραμματισμός),

- στο να ασκηθούν στην αξιοποίηση των νέων μέσων πρακτικής γραμματισμού, όπως τα web 2.0 περιβάλλοντα,
- στο να ασκηθούν στη συνεργατική παραγωγή λόγου εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες του Επεξεργαστή Κειμένου και του περιβάλλοντος wiki και τη διευκόλυνση που παρέχει η ρευστότητα του ηλεκτρονικού κειμένου.

Κριτικός Γραμματισμός

Οι μαθητές ασκούνται να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά διαφορετικών ειδών κειμένων, αλλά και τα χαρακτηριστικά του λόγου που καθορίζονται από συγκεκριμένες κοινωνικοπολιτιστικές συνθήκες (βλ. Γνώσεις για τη Γλώσσα).

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το θέμα προτάθηκε από τους μαθητές της Β΄ Λυκείου κατά τη φάση της ενημερωτικής διαδικασίας για τις Ερευνητικές Εργασίες (project).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το «μάθημα» της Ερευνητικής Εργασίας αποτελεί μια από τις πιο πρόσφατες και εξαιρετικά σημαντικές καινοτομίες στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Εδώ γίνεται μια πρόταση άμεσης σύνδεσης της Ερευνητικής Εργασίας με τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας κυρίως, αλλά και με άλλα γνωστικά αντικείμενα.

Οι μαθητές της Β΄ Λυκείου, στο πλαίσιο της Ερευνητικής Εργασίας, από τον Σεπτέμβριο του 2011 ως τον Ιούνιο του 2012, ασχολήθηκαν με την ερευνητική εργασία «Ναζισμός και νεοναζιστικά κινήματα στη σύγχρονη Ευρώπη». Η εργασία αυτή, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Ερευνητικής Εργασίας, αποτέλεσε την αφορμή για την ανάπτυξη της πρότασης σύνδεσης της Ερευνητικής Εργασίας με τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας.

Η πρόταση σύνδεσης της Ερευνητικής Εργασίας με τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας, αφορά στην

ζευγάρι του. Με αυτή τη διαδικασία προσδιορίζεται ο στόχος ή οι στόχοι λειτουργίας της ομάδας.

Ακολουθεί η δημιουργία τετράδων επαναλαμβάνοντας την παραπάνω διαδικασία. Στις ομάδες που διαμορφώνονται γίνεται συζήτηση για τις προσωπικές εμπειρίες ή στάσεις και θέσεις του κάθε μέλους για το ναζισμό. Ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα ανακοινώνει στην ολομέλεια αυτά που συζητήθηκαν στην ομάδα του. Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια με σχολιασμό των ανακοινώσεων των ομάδων.

Ο καθηγητής καλεί τελικά την ολομέλεια, με βάση όσα συζητήθηκαν, να προχωρήσει στην τελική διατύπωση του θέματος. Γίνονται προτάσεις και η ολομέλεια αποφασίζει τον τίτλο της ερευνητικής εργασίας.

Στη φάση αυτή ο ρόλος του καθηγητή είναι συντονιστικός.

2η φάση: Συζήτηση και ορισμός υποθεμάτων. Οργάνωση των ομάδων. Συζήτηση για τη μεθοδολογία έρευνας και συγγραφής της ερευνητικής εργασίας. (2 διδακτικές ώρες στην αίθουσα διδασκαλίας)

Ο καθηγητής οργανώνει συζήτηση με στόχο να προσδιοριστούν και να επιλεγούν τα υποθέματα:

ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ

1. Ιστορία του Ναζισμού. Η εμφάνιση, η επικράτηση, η δράση και οι συνέπειες.
2. Η φιλοσοφία του Ναζισμού. Η ναζιστική ιδεολογία. Η σχέση με τον Κομμουνισμό.
3. Η εξάπλωση της ναζιστικής ιδεολογίας και των Νεοναζιστικών Κινήματων στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
4. Νεοναζιστικά Κινήματα στη σύγχρονη Ευρώπη - Η μορφή και η δράση τους σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Τα αίτια της έξαρσης των νεοναζιστικών κινήματων στη σύγχρονη Ευρώπη.

5. Η περίπτωση της Ελλάδας και η «Χρυσή Αυγή».
6. Η μουσική έκφραση των αντιναζιστικών και ναζιστικών κινημάτων στη σύγχρονη Rock και Heavy Metal σκηνή.

Διαμορφώνονται οι ομάδες με βάση τα ενδιαφέροντα των μαθητών, όπως ορίζονται στα υποθέματα. Ο καθηγητής εξηγεί στους μαθητές τις ερευνητικές μεθόδους που μπορούν να εφαρμοστούν στο συγκεκριμένο θέμα. Κάθε ομάδα καθορίζει λίγο πολύ τις μεθόδους που θα εφαρμόσει. Στη φάση αυτή ο ρόλος του καθηγητή είναι συντονιστικός, καθοδηγητικός και τελικά ρυθμιστικός.

3η φάση: Αναζήτηση υλικού – Διερεύνηση πηγών – Αξιολόγηση πηγών – Επιλογή πηγών και υλικού (8 διδακτικές ώρες στο εργαστήριο πληροφορικής)

Δίνεται στις ομάδες των μαθητών το Φύλλο Εργασίας.

1ο δίωρο: Σε αυτή τη φάση κάθε ομάδα αναζητά και συγκεντρώνει υλικό για το θέμα της με βάση τις θεματικές ενότητες που ορίζουν οι μαθητές σύμφωνα με το Φύλλο Εργασίας.

2ο και 3ο δίωρο: Αξιολογούνται οι πηγές με κριτήρια τα οποία διαμορφώνονται σε συνεργασία με τον καθηγητή. Τα κριτήρια είναι τα ευρέως χρησιμοποιούμενα για την επιλογή πηγών ή πληροφοριών στο διαδίκτυο (ενυπόγραφα κείμενα, αξιόπιστοι φορείς επιστημονικοί ή άλλοι, το είδος της ιστοσελίδας, χρονολογία κ.ά.) Επιλέγεται το υλικό από τις πιο αξιόπιστες και ενδιαφέρουσες πηγές. Ο καθηγητής μπορεί να κατευθύνει την αναζήτηση αλλά και να προτείνει και κάποιες συγκεκριμένες πηγές που θεωρεί σημαντικές. Κάθε ομάδα ανεβάζει το υλικό που συγκέντρωσε στο Wiki. Ο καθηγητής ελέγχει και διορθώνει τις αναρτήσεις των ομάδων.

4ο δίωρο: Κάθε ομάδα διαμορφώνει το τελικό κείμενο για το θέμα της. Για τη συγγραφή των κειμένων δίνονται συγκεκριμένες οδηγίες για το είδος του κειμένου που θα συντάξουν οι μαθητές. Αυτό εξαρτάται από το είδος των πηγών που αξιοποιούν και τον σκοπό που εξυπηρετεί το κείμενο. Έτσι, αναμένονται κείμενα ως

εξής: α) περίληψη από άλλο κείμενο ή άλλα κείμενα, αν οι πηγές είναι κείμενα ιστορίας, φιλοσοφίας, κοινωνιολογίας κλπ. β) παρουσίαση ή/και κριτική, αν οι πηγές είναι περιοδικά ή ιστοσελίδες, τραγούδια, video, κινηματογραφική ταινία, προσωπικές αφηγήσεις κ.ο.κ. γ) κείμενα επιχειρηματολογίας, αν εκφράζουν προσωπικές απόψεις των μαθητών.

Εμπλουτίζουν τα κείμενα με επιπλέον υλικό (φωτογραφίες, video, μουσική κ.ά.), ώστε να προετοιμάσουν την τελική παρουσίαση. Παράγονται δηλαδή πολυτροπικά κείμενα με την ενσωμάτωση όλων των παραπάνω, υπερσυνδέσμων κ.ά. Στη φάση αυτή ο ρόλος του καθηγητή είναι κυρίως καθοδηγητικός, εμπνευστικός και στο τέλος συντονιστικός.

4η φάση: Παρουσίαση των ομάδων στην ολομέλεια (2 διδακτικές ώρες, στο εργαστήριο ή στην αίθουσα διδασκαλίας με τον απαραίτητο εξοπλισμό, όπως ο βιντεοπροβολέας)

Κάθε ομάδα παρουσιάζει την εργασία της στην ολομέλεια. Οι μαθητές σχολιάζουν τις αναρτήσεις των ομάδων στο wiki. Στη φάση αυτή ο ρόλος του καθηγητή είναι εμπνευστικός και συμβουλευτικός. Βοηθά την κάθε ομάδα να οργανώσει και να εμπλουτίσει το υλικό της για την τελική εργασία και την παρουσίαση.

5η φάση: Αξιολόγηση (2 διδακτικές ώρες στο εργαστήριο ή στην αίθουσα διδασκαλίας με τον απαραίτητο εξοπλισμό, όπως ο βιντεοπροβολέας)

Αυτοαξιολόγηση κάθε ομάδας. Αξιολόγηση των ομάδων μεταξύ τους.

Αξιολόγηση από τον καθηγητή: συνολική και για κάθε ομάδα.

Στη φάση αυτή ο ρόλος του καθηγητή είναι στην πρώτη φάση ουδέτερος και μετά ενεργητικός.

Ακολουθεί η παρουσίαση της τελικής εργασίας στο Τμήμα Ενδιαφέροντος (2 ώρες) και στο κοινό (2 ώρες).

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο εργασίας κοινό για όλες τις ομάδες

Project Β΄ Λυκείου

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού
& Αθλητισμού

MIS: 296579 – Π.3.2.1: Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες
Β΄ Λυκείου «Ερευνητική εργασία: Ναζισμός και νεοναζιστικά κινήματα στη
σύγχρονη Ευρώπη»
Σελίδα 14 από 17

«Ναζισμός και Νεοναζιστικά κινήματα στη σύγχρονη Ευρώπη»

1ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ:

Μέλη:

ΥΠΟ-ΘΕΜΑ:

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

1. Να επιλέξετε και να προσδιορίσετε τις θεματικές ενότητες που θα διερευνήσει η ομάδα σας.
2. Να επιλέξετε τις πηγές που θα χρησιμοποιήσετε για τη διερεύνησή σας.

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Όπως αναφέρεται και παρακάτω, το σενάριο αυτής της Ερευνητικής Εργασίας μπορεί να τροποποιηθεί ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες του τμήματος

ενδιαφέροντος (της ομάδας των μαθητών αλλά και του διδάσκοντα), αρκεί βέβαια να τηρούνται οι βασικοί άξονες υλοποίησης της ερευνητικής εργασίας, όπως έχουν περιγραφεί παραπάνω.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Όπως ισχύει γενικότερα για τις Ερευνητικές Εργασίες (project), η δομή του σεναρίου είναι αρκετά ευέλικτη, καθώς ο σχεδιασμός έγινε από το διδάσκοντα και τη συγκεκριμένη ομάδα μαθητών στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Το σχέδιο αυτό επιδέχεται οποιαδήποτε αλλαγή εξυπηρετεί ή ανταποκρίνεται στις ανάγκες μιας άλλης ομάδα σε μια άλλη χρονική στιγμή. Αυτό που μένει φυσικά σταθερό είναι ο σκελετός του σχεδίου της εργασίας: οργάνωση/ διαμόρφωση ομάδων, προβληματισμός και συζήτηση πάνω στο θέμα, διατύπωση του τίτλου και των ερευνητικών ζητούμενων, η περιγραφή της μεθοδολογίας, η ερευνητική διαδικασία από τη συλλογή των δεδομένων έως την τελική παρουσίαση της εργασίας.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αδαλόγλου, Κ. 2007. *Η γραπτή έκφραση των μαθητών. Προτάσεις για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή της*. Κέδρος.

Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Αλεξίου. 2012. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Μελέτη στο πλαίσιο της Δράσης 62 (Π.3.1.3)*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, <http://www.greeklanguage.gr/aboutdigitalschool>. [19/11/12]

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. *Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων. ΤΠΕ και γραμματισμός*. Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη, τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ02, Α΄ Έκδοση, Πάτρα, Φεβρουάριος 2010, σ. 16-48.

